

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniška ulica št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 71.

V Ljubljani, v ponedeljek 30. marca 1885.

Letnik XIII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopi s 1. aprilom drugo četrtletje XIII. leta svojega obstanka. Ob tej priliki vabimo najvljudneje vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvizali z dopošiljatvijo naročnine, katerim je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista. Vsak dosedanji naročnik pa list najboljše razširja, ako sklone prej ne mirovati, da mu jednega naročnika pridobi.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Matice Slovenske XX. občni zbor.

Narava jela se je v novovzbujenem spomladanskem življenju obnavljati; sv. postni čas je po gorečih pridigah in drugih pobožnostih človeška srca mnogovrstno obnovil; pa tudi v slovstvenem delovanju ne sme biti zimskega počivanja. In res smo že naznanjali, da je Matični odbor napovedal za prvi teden (v sredo 8. aprila) po veliki noči občni zbor. Ker je čas zborovanja že tako blizo, opozorimo na novo članove tega našega prvega literarnega zavoda na ta važni zbor, da se ga obilno vdeležijo. Kajti le po moškem in modrem dogovoru in posvetovanju se dá kaj vspešnega doseči, neplodno zabavljanje po časnikih pa je bilo Matici od nekaj le na kvar. In to se že zdaj vidi, kolikor bolj ponehujejo neopravičeni napadi, tem bolj Mati-

čina reč napreduje in se zlasti število rednih plačnikov vekša. Kaže se, da novih postav ne potrebujemo tako zelo, kakor novega dobrohotnega duha, nove vneme, nove skrbnosti in edinstvi v delovanju.

Red zborovanja je bil razglašen že po „Slovenca“ in drugih časnikih. Stvar, ki pride v njem na vrsto, je zlasti iz dvojnega ozira važna: odbor se je trudil denarstveno zadevo v pravi red spraviti, zlasti gledé glavnici dolžne svote, o kateri je bilo že veliko semtertje še prepikrega govorjenja, ako se pomisli, da denar se je porabil ves za povzdigo domačega slovstva, za knjige, zlasti šolske, ki so že obrodile svoj sad, deloma pa se bodo še poprodale in same svoj dolg poplačevale. Tedaj nastane jako važno vprašanje: kako nastali dolg poravnati? Odbor hoče po nalogu zadnjega občnega zbora nasvetovati svoje predloge, občni zbor pa ima konečno besedo in potem bode mir besedi!

Drugič je stvar važna zastran dopolnilne volitve odbornikov, katerim je njihova društvena doba potekla, kateri izstopijo, pa se po pravilih lahko zopet volijo. Ti gospodje so izmed vnanjih odbornikov: Matej Cigale, Andrej Einspieler in dr. Ivan Šust; izmed Ljubljanskih pa: Peter Grasselli, Josip Marn, Andrej Praprotnik, pa Matej Vodusek. Razun teh sta voliti na mesto dr. Ivana Svetine in prof. Franja Levea, ktera sta se sama odpovedala bila odborništvu, še dva domača odbornika. Opozorujemo toraj vse društvenike posebej na te dopolnilne volitve, da gospodje, ki se ne mislijo osebno vdeležiti občnega zbora, pravočasno dopošljejo svoje pravilno podpisane volilne liste že ta teden, ali vsaj velikonočni teden na predsedništvo „Slovenske Matice“ v Ljubljani. — Posebni tiskani listi v ta namen se ne bodo razpošiljali, ker s tem se prihrani kolikor toliko stroškov in zabrani sum kakega strankarstva. Storite toraj sami svojo dolžnost. Če hočete imeti v Matici take može, katerim zaupate, volite si jih! In ravno letos izstopivši gg. so može, kateri že mnogo let po raznih krajih častno zastopajo Slov. Matico, ali pa imajo v Ljubljani po marljivem in koristnem delovanju v društvu samem že tolikanj zaslug, da se pri novi volitvi po pravici

nikakor prezirati ne morejo. Le zarad prostovoljno odstopivših gg.: dr. Svetine in Fr. Levea bi utegnil kdo po pravici pomisleke imeti. Za g. dr. Svetino trajajo vzroki, zarad katerih se je že dvakrat odpovedal, še vedno; toraj nasvetujemo, naj se mesto njega voli g. dr. Franjo Lampe, podvodja v duhovskem semenišču, ki je sicer po letih še mlad, a po delih je že dokaj pokazal, da bi bil za Matico dobra pridobitev. O g. prof. Leveu, kateri ima še posebne zasluge za Slovensko Matico in so se mu dotične razmere pojasnile, ni dvomiti, da volitev sprejme, ako mu društveniki skažejo svoje zaupanje. *)

Po vsem tem mislimo, da bode ta volitev na čast Matičarjem, pa na korist in prospeh Matici sami. Tega se smemo tem bolj nadjati, ker je dobila si stalnega in jako sposobnega tajnika, in ker je dospela do tega, da knjige svoje redoma daje družnikom. Želeti je le, da tudi udje z vplačevanjem postanejo redovni. Na to delovati bode Matičnemu odboru brez ozira na osebnosti resnobna naloga.

Več udov Slovenske Matice.

Rusija in Anglija.

„Ali naj posede Rusija Pendjeh?“ Pod tem naslovu je Charles Marvin, ki razmere v osrednji Aziji dobro pozna, izdal brošuro, v kateri najhuje pobija terjatve Rusije po soteski Zulfikar pri Ak-Robat, potem pa po posestvu Pul-i-Khatum-a in Pul-i-Khisti-ja, istotako, da bi se Afganci umaknili iz Pendjeh, kateri kraj sedaj posedajo. Med drugim piše Marvin:

„Ako Rusi vzamejo Zulfikar, Nilhalshni, Ak-Robat in Pul-i-Khisti, tako so si prisvojili ključ do Indije, in od koder se morajo povrniti nazaj ali pregnani biti. Pendjeh, katero imajo Afganci, mora obdržati emir, ako kdo skuša pregnati jih od tod, mora se to smatrati za napoved vojske („casus

*) Pustili smo točko, kakor nam je bila poslana; a vredništvo „Slovenca“ ne more in noče deleža zraven imeti.

Vred.

LISTEK.

Aleksander Aleksandrovič Kotljarevskij.

(Dalje.)

Kotljarevskij je l. 1857 dovršil vsučiliščni tečaj, ter je bil potem, ko je napravil navadni izpit, imenovan za učitelja ruskega jezika na Aleksandrovske kadetnem zavodu. V tej dóbi stopi on prvič na književno polje v različnih ruskih časopisih in zabavnikih, in sicer prva leta pod pseudoimenom E. S., Ek.-St. (eksstudent), enkrat pa Sp. Ar. Le-ti književni izlazi, ako vzamemo enega, namreč „Misteriosofia bardov Bretani“ (Ruski vjestnik. 1857, XI, 2 str. 89—94), ki pa v ostalem tudi ni tuj naučnemu zanimanju mladega pisatelja, spadajo v obseg slaviške, ter razpravljajo ali posamezna vprašanja iz literature ruske in slovanske, ali se pa ozirajo na pojedine ruske književne proizvode tega področja. Tjekaj se prišteva članek pod naslovom: „Ska zanija o ruskih bogatirjah (vitezih)“ (Mosk. vjedomosti, liter. otdjel. n. 56, 64, 66; semkaj spadajo književne obznane v delih: Miljukova „Očerk istorii ruskoj poezii“

(Otečestvenija zapiski, t. 127, 4 str. 57—74, 1858), Millera „O npravstvenoj stihii v poezii“ (Atenej 1885 n. 37, 39), Buslajeva „Opit istor. gramatiki rus. jazika“ (Oteč. zap. 1859, 125—26), Ševireva „Istorijska ruskoj slovesnosti“, (Mosk. obozrenie 1859. I. odt. 2 str. 90—108), Bergmanna o Skitih (Ljetopisi rus. literaturi i drevnosti 1859. I, 124—144), recenzija izdanja „Pamjatniki starinoj ruskoj literaturi“ (Speterb. vjedomosti, 1860, p. 233). V teh malih prilozih književnih se že pokazuje strog znanstven pravec in dalek pogled na občno znanost in njene pridobitve brez ozira na narodnost in zemlje.

Kotljarevskij se je poprijel ter začel tudi v rusko nauko prenašati s zapada komparativno metodo, katero ima „za najznamenitejšo iznajdbo znanosti, kateri se ima zahvaliti, da so historično-filologična iziskivanja zadobila trdno realno zemljišče, ter se iz praznega slučajnega znanja popela na stopnjo postavne nauke“ (Starina i narodnost, 1862, str. 2). Oziraje se na duh, ki je pred kakimi desetimi leti vladal v ruski knjigi, a donešen bil iz tadanje Nemčije, in ki se je začel umikati novemu realnemu smeru, pisal je Kotljarevskij l. 1858 o tem preobražaju sledeče: „Abstraktni pojmi nemške estetike in filozofije Hegelove,

ki so bili zavladali v ruski kritiki v dóbi od 1837 do 1844, preživeli so se v tem poslednjem času; na mesto mrtvih besed in suhoparnih logičnih oblik spekulativnega pogleda na umetnost probudila so se vprašanja društvena . . . povsod je življenje nadvladalo . . . Historična sodba naše stare pismenosti in književnosti postala je predmetom občnega zanimanja in delavnega izučanja. Akoprem počasi ali ravnim korakom gre naprej mlada nauka, razgoneča malo po malo fantastični mrak, ki je pokrival našo dobro staro dóbo . . . To je pojav jako radosten! Prikazni starine, zamamljive v svoji neopredeleni, temni postavi, zgrade razrušenega naobraženja, nasipane z neprijazno sovremenostjo, izginjajo na svetlosti dana, ter pokazujejo pot novemu, treznemu pogledu na pošlost. Nauka vrača nas iz sveta utopij na resnobnost; pa ravno v tem leži njeno živo sovremeno znamenovanje, njen gradjanski društveni značaj in smisel.“ (Otečes. zapiski 1858, 4. kritika, str. 57—58). V samem jeziku nahaja mladi Kotljarevskij v pogledu napredka sovremene znanosti, živi, sveži izraz narodnega života, „živi organizem, nedosegljiv skup vseh duševnih svojstev, fantazije, misli, ki se spočenjajo pod vplivom svežih vtisov, ter se

belli“). Med okrajami Pendjeh in Herat je okraj Khusk. Ako danes odstopimo Pendjeh, bodo se Rusi jutri polastili Khusk-a. Ko je vzela Rusija kraje pred Herat-om, trdila je, da mora svoje meje varovati proti goram. Ta pretveza ne more biti mero-dajalna. Kjer cesta iz Sarakhs-a preseka Paropa-miške gore, je više le 900 čevljev kakor okolica. To ne dela opovir.

Anglija je tukaj odločno na pravičnem potu, Rusija hodi pa po krivičnem. Mi smo se stalno vstopili, držimo se tega in prisilimo Ruse, da po-kažejo svoje prave nakane. Ako res tako želi miru, kakor trdijo nje diplomati, pojde nazaj na Sarakhs in Youletan; ako pa ne, je bolje, da se sedaj poskusimo z njo v okraji Herat, kjer ima sedaj le 10.000 mož v zakaspiškem okraji in se še ni do dobrega vtrdila; ako sedaj prijenjamo, bode treba boj začeti prihodnje leto, ko bode zasedla ves okraj okoli Herata in zbrala tam okoli 100.000 mož, da nas prežene iz Indije. Da bi mi popustili Pendjeh zaradi ljudstvene podobnosti, je smešna terjatev, Rusija bi kaj takega nikdar ne zahtevala, ako bi ne zaničevala vladne spretnosti angleških državnikov. Veliko smešnega so že napisali, kakor da bi se ro-dovi ob meji vzdigovali in da je neogibno potreba, da jih mora brzdati ali emir (Afganistanski) ali Rusi. Istina pa je: odkar so Rusi posedli Merv in Sarakhs, postalo je mirno ob meji, in ves rusko-afganski okraj, ki vzbuja sedaj javno pozornost, je miren kakor najmirnejši kraj kje na Angleškem. Rusi sami so tisti, ki provzročujejo nemir. Rusija nas je po svojih najzgovornejših državnikih zagoto-vila, da se bode prizadevala spodrinuti nas iz Indije, ako ji bomo napotje delali v Evropi ali na vshodu. O tem se nikar ne dajmo motiti! Od nas ni modro, ako ji dovolimo, da se vsede okoli He-rata, ker vemo, da se železnica od kaspiškega morja do tje dela hitro kar je le mogoče, in ob letu in dnevu bode lahko gotova. Anglija je na pravem potu, in ako bodo umeli državniki, okoristiti se z njenimi velikanskimi pripomočki in to o pravem časi, potem se ni treba bati, da bi bila zmagana v tem boji.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. marca.

Notranje dežele.

Kako trden je „železni obroč“ v *državnem zboru*, pokazalo se je zopet ob glasovanju za po-godbe z vodstvom severne železnice. Mož pri možu stali so poslanci českega in Hohenwarthovega kluba in vsi so za pogodbo glasovali. Nemci in Slovenci, Hrvatje in Srbi, Rusini in Lahji, vsi, kolikor jih ondi zastopa mnogojezično Avstrijo, obrnili so se za svojim vodjem grofom Hohenwartom ter so za po-stavo glasovali. Vse druge nazore in osobnosti pustili so na stran in merodajen jim je bil edino le poli-tičen trenutek, kterege so levičarji porabiti hotli, da bi bili vlado vrgli. Kolika da je pa še vedno disci-plina in ljubezen do očetnjave v železnem obroči, kaže nam jako znamenit dogodek, ki pač zasluži,

izrazujejo v besedah večkrat izven zakona strogo lo-gičnega procesa“ (tamkej 1859, 8° str. 70). Zatoraj se sovremeno jezikoslovje po njegovem mnenju s polnim pravom „ne brini samo za obilnost jeziko-slovnega materiala, nego tudi za živi pogled na jezik, kot na tvorni provizvod ljudskega duha.“ (Tamkaj 9, 19).

Ali dokler se je Kotljarevskij, ki je komaj vse-učilšču zapustil, tako zadalbil v znanost, ter jo gledal s tega edino pravega in blagotvornega gledišča: za-dene ga nesreča, ki je bila pripravna odvrniti ga tudi nehoté od steze, na katero se je podal, ter mu zagreniti vse njegovo bodoče življenje. Necega večera se je bil namreč sešel z nekim svojim prijateljem emigrantom K., ki je bil prišel tajno v Rusijo. Za to je zvedilo redarstvo, ter je pozaprl vse one osebe, ki so obšile z emigrantom; a med njimi tudi našega Kotljarevskega. On se je bil ravno malo poprej oženil; ali brez ozira na to in ne gledóč na to, da se je s tim emigrantom samo slučajno sešel, od-peljejo ga v Petrograd, kjer je bil šest mesecev zaprt v Petro-Pavlovski trdnjavi. Razun tega, da je zgubil svobodo, ter bil ločen od svoje mlade zaročnice ni Kotljarevskij nič trpel, da pač v knjižnici zapo-vednika trdnjave je našel celó nekaj duševne zabave.

Zadobivši svobodo ostal je Kotljarevskij brez državne službe. Ali tim slobodnejše se je zdaj po-

da bi se vknjižil ter bil vizgled onim, ki jih do-movina hrani učeči se mladini. Bolehni stavbeni sovetnik Hlavka, ud českega kluba, zapustil je posteljo in hitel v poslaniško zbornico svoj glas oddajat. Naj bi si ga pač tisti poslanci za izgled vzeli, ki so povsod drugod, le ondi ne, kjer bi imeli biti — dr-žavem zboru, kjer je dostikrat marsikaka silno važna in imenitna zadeva v veliki nevarnosti, da bi propadla, ker ji primanjkuje dotičnega števila glasov. Hlavka je bolan hitel v zbornico glasovat za pogodbo! Ta vzorna njegova krepkost pokazala je pa že ondi svoj sad med dvema Čehoma. Eden od njiju in ako se ne motimo, je bil to dr. Gregor, zaklical je svo-jemu tovarišu, bolnega Hlavko vgladavši: „Nad tem se vzgledujte, vi malomarni zastopnik naroda, ta-le bolan in slaboten semkaj prileze, da spolni svojo dolžnost, Vas pa zdravih mnogokrat tukaj ni videti!“ Prigodek ta poslednji se vé da se ni zgodil v zbor-nici temveč v zbornični restavraciji (gostilni), pa tudi to še kaže kako se čisla domoljubje.

Državni zbor bo menda okoli 20. aprila sklenil svojo šestletno dobo po prebranem prestolnem govoru presvitlega cesarja. Iz tega namena se bodo poslanci po veliki noči sošli in se bo ob tej pri-ložnosti tudi predsednik državnega zbora od njega poslovil.

V soboto je telegraf po vseh pokrajinah širne naše Avstrije raznesel žalostno novico o *smrti kardinala kneza Schwarzenberga*, kneza po rojstvu in cerkvenem dostojanstvu, nadškofa v Pragi. Rodil se je knez Friderik Jan Nepomuk Schwarzenberg leta 1809, 6. aprila na Dunaji. Roditelja njegova sta bila Jožef Jan in Pavlina, rojena princesinja Arenbergska, ktero je pa že v prvem letu svoje starosti zgubil. Zgorela je namreč. Izgojeval se je deloma na Dunaji, deloma v Krum-lovem, kjer se je tudi češčine privadil. Filozofije učil se je na Dunajski univerzi, kjer se je tudi pravo-slovja poprijel, kajti jurist je hotel postati. Leto pozneje se je pa premislil in si je duhovski stan izvolil. Duhovne študije začel in nadaljeval v Solno-gradu na bogoslovni fakulteti. Poslednje leto bogo-slovja dovršil je po nasvetu svojega nadškofa na Dunaji, kjer ga niso prav nič radi sprejeli zaradi visocega stanu. Ko pa le ni odjenjal, ga sprejmó, in v prav kratkem času si je ob strogi disciplini pridobil sreca vseh. Že tedaj pokazala se je njegova radodarnost. 22 let star dovršil je bogoslovje in bi ga bili s papeževem privoljenjem posvetili, toda lastna njegova družina je prosila, da naj ga ne posveté pred 24 letom, ko bi se morda vendar le skesati utegnil. Mladi bogoslovec je imel namreč tudi v po-svetnem življenji najlepšo bodočnost pred saboj, toda še zmenil se ni za njo. Med tem, ko je dve leti čakal na posvečenje, pripravljaj se je za doktorat sv. pisma. Leta 1833 ga je Linški škof posvetil in je takoj na to v Krumlovem novo mašo pel. Prvo duhovno milost delivši sv. zakramente skazal je svo-jemu lastnemu očetu previdevši ga za daljno pot na oni svet. Postal je kaplan pri stolni cerkvi Solno-graški, ter se je v prostih urah še vedno na dokto-rat pripravljaj. Dve leti pozneje, leta 1835 umrl je Solnograški nadškof in ondašnja duhovščina volila si je stolnega kaplana Schwarzenberga za škofa. Leta 1836 1. februarja ga je bil papež Gregor XVI potrdil starega še le 27 let. L. 1842 imenoval ga je papež za kardila-mašnika rimsko katoliške cerkve ter mu je odločil cerkev sv. Avguština. Leta 1849 imenovali so ga za nadškofa v Prago. Pred dvema letoma praznoval je svojo petdesetletnico duhovnega posvečenja.

C. kr. državni uradniki v Česki Lipi so se pritožili na Dunaj, da je tistim, kateri ne ve-rujejo na Knotza pač pa njegovo neotesanost, ura-

prijel nauka o znanem slavisti profesorju Petrograd-skem J. J. Sreznevskem, ki je znal ceniti njegove umne darove in lepo znanje, našel je podpiratelja in zaščitnika. Največ po njegovem nagovoru je prosil ter tudi zadobil l. 1863 čast kandidata na carskem Petrogradskem vseučilišču. Zajedno pa je nadaljeval svoje književno delovanje v istem pod-ročju znanosti in v enakem pravcu. Od samostalnih razprav te dóbe navajamo: „Bili li Malorusi isko-nimi (prvotni) obitatelji Poljanskoj zemlji, ili prišli iz-za Karpat v XIV. veke?“ (Osnova. S. Peterb. 1862, str. 7—12); potem iz tradicionalne li-terature: „Osnovnoj element ruskoj bogatirskoj bi-lini“ (viteške pesni; filolog. zapiski. 1864, 1—2), in „ruskaja narodna skazka“ (pripoved) (S. Peterb. vjedom. 1864 nr. 94, 100, 108); ter „Izobraženije kaliki perehožago v latinskoj rukopisi XIV. vjeka“. (Izvjest. imp. arheolog. obščestva 1862, IV. 5. str. 405—6.) Iz jezikoslovja: „sравnitelnoje jazikoučenie“ (filolog. zapiski 1862—3. god. III.); konečno biblio-grafični in kritični članki, kakor: „Na pamjat bu-duščim bibliografam“ (Oteč. zapis. 1862, 145., nr. 11. str. 78—82); „literaturni podlog“ (S. Peterb. vjedom. 1863 nr. 67), „dva bibliografičeskaje vo-prosa“ (Knjižnij vjestnik 1865, nr. 15).

(Dalje prih.)

dovanje ondi nemogoče postalo, tako jih je za-čela prusaška stranka strahovati. Lepa je ta in daleč smo prišli v Avstriji, da bodo Bismarkovi jeli narekavati sodnikom paragrafe in vpravovati njihovo zadržanje. Če je res, kar dotični telegram trdi, bi pač ne bilo nič bolj umestnega, kakor nekaj eska-dronov dragoncev v tiste kraje poslati in mir bi se takoj naredil. Kako je imela prejšnja vlada na Českem hitro dragonce pri rokah, kedar je narod po svojih pravicah zahteval. Zakaj bi se jih pač sedaj visoka vlada ne poslužila, ko so sovražniki Avstrije nastopili pot krivice? Saj ima menda vendar avstrijska postava še veljavo v Avstriji ali ne? Naj se toraj v roko vzame sablja, ako se uradnikom pero iz rok zbija, brez krvavih potez bodo peresu zapreke odpadle. Pač menda ni potreba vedno v rokovica hoditi okoli takih ljudi, ki so kot prusaki zagrizeni nasprotniki naši.

Kakor vse kaže, prišli so na *Dunaji* na sled neki nerednosti v vojaških tajnih zadevah in so do-tičnega častnika že prijeli in zaprli. Je pa to stotnik baron Portier, o katerem je brzojav v soboto poročal. Na sumu ga imajo po dveh listih, ktere so na Nemškem pri neki osebi dobili, da je načrte nekterih avstrijskih trdnjav ob zapadni meji nekemu mednarodnemu društvu izdal. Ne trdi se ravno, da bi bil to storil iz dobičkarije ali kake druge vmazanosti, kar mu ni potreba bilo, ker je jako v dobrih in rednih razmerah; pač pa pravijo, da se je te same po sebi velike pregrehe deležnega storil po svoji dobrosovestnosti, ker je več tajnosti oznanil, kar je po vojaških postavah strogo prepo-vedano in to temveč, ker so mu silno veliko za-upali. Kjer je bilo kako važno poslanstvo, poslali so stotnika Potiera tje kaj iz vojnega ministerstva. Škoda za moža, če bi ga bila res lastna in neod-pustljiva dobrovoljnost tako daleč zapeljala, da bi se bil izdajalsko čez domovinsko dolžnost pregrešil. Sicer pa tudi oni drug slučaj ni ravno nemogoč, da so načrti morda za drag denar v mednarodni bureau romali, kjer se bodo pa še za dražjega zopet skušali v denar spraviti. Naj že bo tako ali tako, mož je zgubljen, častne njegove službe je konec.

Vnanje države.

Črnogorci se ne morejo zadosti pohvaliti za-rad velike časti, ktero sta jim Rudolf in Stefa-nija skazala s tem, da sta jih obiskala v njihovih gorah. „Črnagora sme ponosna biti na visoka gosta svojega kneza in gospodarja, pravi „Glas Črnogorea“, na gosta, ki sta dospela semkaj iz sosednje Avstrije. Ta dva gosta sta vladarja te mogočne države naj-bolj priljubljena, in bota, ako Bog dá, svoje dni vladala v sosednji nam veliki državi. S ponosom nas zatoraj navdaja obisk tako visokih gostov, ki sta se nas in naše revščine spomnila in se nista sramovala kruh in sol z nami jesti. Ponosni smo pa tudi na ta obisk iz tega vzroka, ker vemo, da je veljava naše dežele na mednarodnem političnem trgu po-skočila, ter je pod modrim vodstvom našega slav-nega vladarja pravo nastopila, ki jo bode pripeljala do spoštovanja pri mogočnih naših sosedih. Visoka gosta našla sta v naših gorah revščino povsod, kamorkoli sta se ozrla; revni smo res na posvetnem premoženju, a bogati po onih krasnih nravnih last-nostih, ki tudi mali četici čudovito moč dajo. Naša visoka gosta se bota prepričala, da ima črnogorska država najboljšo voljo s celim svetom, posebno pa še s svojimi sosedi v najlepšem miru in prijaznosti živeti. Prepričala se bota, da nimamo nikakih pri-kritih nakanov, ter vedno le po ravni poti hodimo. Na ts način ne bomo nikdar skupaj trčili z onimi, ki se tudi ravne poti drže.“

Našo *cesarico Elizabeto*, ki je sedaj v Amsterdamskih kopelih, napadel je nek pijanec z dežnikom. Bil je namreč jako lep solnčni dan in cesarica, ki ondi živi pod imenom grofinje Hohen-embs, šla je čez Rembrandtov trg in si je ru-meno pahalko nad očmi držala, ker se ji je hudo bliščalo. Pijanec pride in prav po Pavlihovo cesa-rico z dežnikom po pahalki vdari. Takoj so ga pri-jeli in zaprli. Dokazalo se je pa, da je pijanec ni spoznal, temveč je to storil le tako iz naravnega (!) nagiba, ker je mož jeden tistih, ki žive duše ne pusté pri miru, ako ga imajo nekaj pod kapo. Kakor si je lahko misliti, je zaradi te silne surovosti ves Amsterdam silno razburjen.

Dva milijona mark nabralo se je že po Nemškem za spominek, kterege hočejo *Nemci Bismarku* ob priliki njegovega 70letnega rojstnega dne, 1. aprila, pokloniti. 150.000 mark, pa pravijo, da je še na poti. Za to velikansko svoto kupili bodo Bismarku grajščinsko posestvo, ki je bilo od rojstnega grada Schönhausen-a proč prodano in že nekaj let semkaj v tujih rokah. To posestvo bil bi Bismark pred časom lahko za 400.000 mark (200.000 gold.) nazaj kupil, a ni hotel; veljal bode pa sedaj precejšnje svoto več, namreč poldrugi milijon mark; od tistih se bode 1,150.000 mark takoj iz-plačalo v gotovini; 350.000 mark ostalo bode na posestvu vknjiženih. Kar bode potem še nabranega denarja ostalo, obrnil se bode za dobre namene, za podporo delavskih podpornih blagajnic in kaj ena-kega. Vendar pa v tem sklepu niso še edini, in ga bodo še le izvršili, kedar bode Bismark sam zinil, ali mu je všeč ali ne, ker se mu tudi v tem smislu popolnoma podvreči mislijo in le tisto vkre-niti, kar bo Bismarku po volji.

Angležem bi se bila nedavno pri *Suakmu* silno huda godila, ko bi se ne bili tako hrabro borili za življenje. Napadla jih je jako drzna četa Arabcev, ki so se znali po goščavi prav blizo angleškega tabora pritihotapiti, kterege so potem napadli. Jako radi bi bili tisti oddelek od taborja odrezali, ki se je z vodo proti njemu pomikal. Angleži so takoj sprevideli, da jim takoj ni rešitve, kakor le v hrabrosti, pač pa jim žuga smrt na drugi strani, gotova smrt, ko bi se le Arabcem posrečilo tabora polastiti se. Mornarji segli so prvi po puške in so s hitrim in zdatnim svojim ognjem divje Arabce postavili. Zbrali so se v čete in pol ure trajal je grozen boj mož proti možu, boj za življenje in za smrt. Konečno je boj potihnil, in grozen je bil pogled na krvavo zemljo, ki je bila čez in čez s pobitimi Arabci pokrita. Da se Angležev med njimi tudi ni manjkalo, se ume samo po sebi.

Novice iz skrajnega iztoka, kjer so si *Francozi* in *Kitajci* v laseh, tako govore, da bode za sedaj menda zadosti krvi prelite in si oboji bojevalci miru želé. Pogodbe za sklenitev miru so se že pričele, ali jih bodo pa tudi dognali, je pri trmoglavosti Kitajcev drugo vprašanje. Mogoče pa je, da se bodo konečno vendar le za mir odločili, ker se je menda Rusija za to izrekla, da bi jo veselilo, če bi se prelivanje krvi končalo. Pravijo, da kedar se bodo dogovorili tolikanj dognali, da se bo po vseh okoliščinah soditi, na mir sklepati dalo, tedaj se bode še le obe državi po svojih zastopnikih do ostalih velesil obrnili ter se bode taistim uradno naznanilo, kako daleč da imajo še do miru. Nadjati se je, da so bili Kitajci zadosti in dobro tepeni in da si bodo že vedeli račun napraviti, da je bolje nekoliko prijenjati in v miru živeti, kakor pa trmoglav ostati in še dalje tepen biti. Tudi nemška temeljitost se v Kitaju ni hotla nič kaj v pravi luči pokazati gledé vojne slave. Pisali smo v minulemu letu, da imajo Kitajci jako mnogo nemških častnikov, o katerih pa do sedaj ni bilo še prav nič čitati, kakor, da so bili s Kitajci vred prav dostikrat in dobro tepeni.

Izvirni dopisi.

Od hrvaške meje, 28. marca. Velikanoč se bliža in svet se veseli pirhov. Nas Dolenjce razveselili so zopet letos navadni Dunajski pirhi iz državnega zbora, velikanska ničla namesto pričakovane železnice. Železnica — od kod tudi? Vsa čast našemu meščanskemu zastopniku v državnem zboru, grofu Margheriju, spregovoril je bil moško besedo v tej zadevi, toda le on sam. Vemo pa, koliko je treba vsako še tako nujno reč povdarjati in ponavljati in tako rekoč vedno na dnevnem redu imeti, preden se doseže. Prilike k temu se ne manjka, treba le dosti dobre volje in zanimivosti za stvar. Toraj pozor letos Dolenjci, ko se nam bližajo volitve v državni zbor za bodočih šest let. Izvolimo si za svoje okraje po deželi moža, ki pozná vso našo bēdo, ki pa tudi ima zadosti poguma nas dobro zastopati. Delati edino le za našo korist, posebej i za našo železnico, obetal bode nam vsak volilen kandidat. Toda koliko veljajo sami obeti, smo pač že skušali. Volili gotovo ne bomo narodnih odpadnikov in izdajic, pa tudi ne kakih liberalnih koristolovcev, ne neskušenih sem tertijske omahujočih politikov, ne mlačnežev in ne Bog vé kje bivajočih gospodov, koji so komaj kedaj nekoliko pogledali ali nas in naše kraje. Naš bodoči poslanec v državnem zboru mora biti pravi domoljub, v verskem in jezikovnem oziru z našim kmetiškim ljudstvom edin v mislih in v življenji. Tak mož je moral izmed njega izrasti, med njim prebivati, z njim občevati, in tako našega kmeta ter njega blagor in gorjé do dobrega spoznati. Imeti mora dosti bistroumnosti in skušenosti, pa tudi srca in značajnosti in takta ali dostojnega obnašanja. Ako je poleg tega še tudi zgovoren in hitro odločen za vsak slučaj, ali tudi vpliven po svoji akademični časti in viši stopnji, s ktere ves državni organizem od kmeta in rokodelca do ministra in vso upravo dobro pregleda, potem toliko bolje, tim pripraviši je za državnega poslanca. Slednjič še to. Potrebo in korist, da bi kedaj vezala železnica naše dolenjske kraje z drugimi deželami, gotovo najbolj čuti tisti, koji biva bolj oddaljen od teh svetovnih občil, ko mu ne puha hlapec že itak vsako dōbo memo hiše.

To naj bodo le splošna vodila, po katerih naj iščejo volileci svojega prihodnjega zastopnika v državni zbornici. Dolenjci! premislite si reč dobro, posvetovajte se vsestransko in potem dogovorite in zedinite se za časa, potem bomo govorili določneje.

Iz Mariborske okolice, 29. marca. (*Razne reči.*) V mnogih časnikih sem opazil, da jim v tem času tesno hodi za dopise; bržčas se večini dopisnikov godi ravno tako, kakor meni, da nimajo, o čem bi kaj poročali.

O resnem postnem času bili bi dopisi za večino čitatelja prepusti in v političnih listih neumestni, veselice in javne zabave, o katerih se v zimskem in pustnem času največ dopisov čitati, pa se v tem času vendar le opuščajo, in kjer se ne, moramo saj reči, da se ne spodobijo.

O vremenu poročati tudi ne kaže, ker je vreme po naših krajih povsod blizu enako, toraj vsem poznano. Čemu opozarjati postavim na veliki sneg preteklega tedna, ki nas je tako nenadoma po najlepših spomladanskih dnevih za par dni obiskal, saj ga je itak vsak videl in menda tudi kaj gazil.

O krivicah, ki se nam godijo proti narodni enakopravnosti v šolah, uradih in celó v privatnem družinskem življenju so se pa dopisatelji že menda naveličali tožiti, kajti pomagati ne morejo, tisti pa, ki bi lahko pomagali, nečejo.

Lokalnih novic, ki bi zanimale občinstvo tudi po drugih krajih, je na deželi tako malo, da se o njih vsako leto komaj po par dopisov sestaviti dá.

Nektere krat sem jaz v takem suhem času v naše mesto polukal, ter si ondi nabral tvarine za kak dopis. Tako sem tudi te dni storil, pa tudi ondi ni mnogo obče zanimajočih novic. Da sta se dva grofa s sabljami malo opraskala, ker sta se bila skregala, to v mestu nima več pomena, kakor če se dva vaška fanta s polenami malo potolčeta, zato na take reči par dni poznej nihče več ne misli.

Nekoliko več nevolje je vzbudila po mestu vest, da so nemški dijaki, katerih mnogo tukajšne mestjane za milodare nadleguje, začeli denar nabirati za častni milodar, kterege hočejo Prusi svojemu Bismarku k njegovi sedemdesetletnici dne 1. aprila t. l. podariti. Kako se pač predrznejo avstrijski dijaki kaj takega početi? Kakor je slišati, se je nabiranje ostro prepovedalo, a krivci bi se morali tudi ostro kaznovati, da bi se nevarni pruski duh iz avstrijsko mladine o prvem času iztepel.

Obče zanimajoča reč po Mariboru je zdaj odhod čast. g. dr. Lavoslava Gregoreca, ki se te dni podá na svoje novo mesto k Novi Cerkvi blizu Celja.

Nasprotniki Slovencev se veselijo, da se vendar enkrat rešijo dr. Gregorca, ki jim je kot nevstrašljivi narodni boritelj marsikterikrat njihove nakane preprečil ali pa javno bičal, Slovenci pa obžalujejo, da zgubijo tako neplašljivega boritelja za narodne pravice. Sicer pa mu iz srca privošijo ne le novega častnega mesta, ampak tudi vgodnejše razmere, ki bo jih v novi službi našel. Za odhod mu napravijo danes zvečer v čitalnici „valete“, o katerem vam utegne kdo drugi kaj poročati.

Domače novice.

(Dnevni red javne seje mestnega odbora), ktera bode v torek 31. marca ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosedstva. — 2. Prisege meščanov. — 3. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o mestnega odbornika naznanjeni odpovedi; b) o letošnjih dopolnilnih volitvah za mestni zastop. — 4. Stavbinskega odseka poročilo: a) o gradnji obrežnega zidu pod Hradeckijevem mostom na desnem bregu Ljubljance; b) o Alojzija Semana prošnji za stavbinsko dovoljenje na Vrtači; c) o stavbinski črti Anton Paichelnovi hiši na Rimski cesti šte. 19; d) o oddaji dobave stavbinskega lesa za tri leta in kamenoseških del za l. 1885. — 5. o računih za zdravila mestnim ubogim za 3. in 4. kvartal l. 1883 in 1. kvartal l. 1884. — 6. Finančnega odseka poročilo: a) o povračilu stroškov za stavbinsko vzdrževanje poslopja c. kr. vélike realke, spadajočih na l. 1884; b) o računskem zaključku mestne klavnice in mestne posojilne zaklade za leto 1884. — 7. Združenih odsekov poročilo o vtetovljenji podturnske grajščine. — 8. Poročilo odseka za olupšavo mesta o napravi nekterih naznanilnih tabelj. — 9. Mestnega odbornika Ivana Hribarja samostalni predlog, da se nov tlak napravi po nekterih ulicah in čez ceste in ulice naredi več novih prehodov. — Tajna seja.

(Občni zbor denarne obrtnijske pomočne družbe) vršil se je včeraj v magistratni dvorani v navzočnosti

36 udov. Zborovanje je pričel društveni načelnik mestni odbornik gospod Janez Nep. Horak s sledečim ogovorom:

„Slavna skupščina! Alinea 3. §. 22. postave z dné 9. aprila 1873. l. o obrtnijskih in gospodarskih društvih glasi se: „načelnštvo mora naznaniti naj pozneje v prvih šestih mesecih vsako leto računski sklep o preteklem letu z bilancijo vred.“ To dolžnost izpolnevalo je načelnštvo denarne obrtnijske pomočne družbe ne le od 1873. leta sem, temveč tudi že od 1856. leta naprej, in ker se je stanje prometa o društvenem premoženji na ravnost naznanjalo p. n. gospodom udom in hranilecem vlog, tako se je vtrdilo zaupanje zmiraj bolj in bolj.

Leta 1884. je imela denarna obrtnijska pomočna družba prometa 721.444 gl., primerjaje to svoto leta 1883. s 662.474 gl., razvidi se, da se je ta svota pomnožila za 58.970 gl.

Vodstvo društva je leta 1884. občevalo z 2131 strankami, 1054. strankam dovolilo je posojil v znesku 280.691 gl. in 1077 strankam pa podaljšalo plačilne obróke posojil v znesku 297.551 gl., ob enem pa je zato skrbelo, da ni imelo nobene zgube.

Prejšna leta odmerili so se za denarno obrtnijsko pomočno družbo visoki zneski za pridobninski davek, dohodnino, pristojbinski ekvivalent, koleke in % pristojbine.

Ker je bilo vprašanje o tolmačenji postave 37. decembra 1880. leta v visoki državni zbornici na dnevnem redu, obrnilo se je vodstvo društva na gospoda državnega poslanca dr. Menger-ja in Meznik-a, ktera sta zastopala to zadevo, z natančnimi prigodki. Tema gospodoma zahvaliti se je, da je postava za te vrste društev zadobila vgodno rešitev in se je za društvo vgodno tolmačenje postave sprejelo, s čimur se je dosegla izdatna olajšava zastran plačevanja davkov.

Te leta in leta trajajoče borbo zoper brezmerno obdačenje bodo prenehale in po tem zadobljeni mir vplival bode dobrodelno na razvoj društev.

Po §. 4. družbenih pravil izstopijo vsled družbene starosti gospodje: Gustav Garich, Franc Goršič, Henrik Ničman in Bartol Žitnik.

Izstopivši gospodje smejo zopet voljeni biti.

Poverjevalcem zapisnika denašnjega občnega zbora imenuje gospod načelnik Horak gospoda Špoljariča in Milavca, škrutinatorjem gospode Franca Geba, Ludovika Widmajerja in Andreja Plečnika. Društveni knjigovodja, magistratni uradnik gospod Ferdinand Brađaška, poroča o društvenem stanji. Udov je štelo društvo na koncu 1884. l. 255. Prostovoljno jih je izstopilo 14, izključenih pa je bilo 5. Družbenikov s popolno vplačanimi deleži v znesku 12.800 gld. imelo je društvo 128, družbenikov z nepopolno vplačanimi deleži v znesku 3564 gld. 52 kr. pa je bilo 127. Denarni promet iznašal je 341.271 gld. 8 kr. Rezervni zaklad znašal je 14.312 gld. 54 kr. Račun zgube in dobička iznaša 3717 gld. 58 kr. Čisti dobiček je znašal za pretečeno leto 1305 gld. 96 kr. Zbor sprejme poročilo društvenega knjigovodja pohvalno na znanje.

Gospod Janez Zor poroča v imenu pregledovalnega odseka (kot istega načelnik), da je račun odobril in vse natančno in vredjeno našel ter predlaga, da se načelstvu izreče absolutorij, čemur zbor enoglasno pritrdi. Načelnik g. Horak nasvetuje naj bi se od čistega dobička lanskega leta dovolilo, da se trideseteri obožani obrtniki, ali istih žene, obdarujejo k velikonočnim praznikom vsakoteri po goldinarji. Gospod Vincenc Čamernik misli, da 1 gld. je le vendar premalo, da naj se dovoli po 2 gld.; kar obvelja. Na predlog g. načelnika Horak-a dovoli se učencem rokodelskega društva 10 gld. Isto svoto nasvetuje tudi za društvo „Narodna šola“. Gospod Oroslov Dolencec pa nasvetuje, naj bi se „Narodni šoli“ v priznanje njenega vspešnega delovanja in na korist revnih šolarjev dovolilo 20 gld. kar tudi obvelja.

Po nasvetu gospoda načelnika Horak-a se dovolijo udom načelstva marke navzočnosti po 2 gld. za sejo, udom pregledovalnega odseka pa vsakemu na leto po 15 gld. V odbor se izvolijo gospodje: Gustav Garich, Franc Goršič, Henrik Ničman in Jernej Žitnik. V pregledovalni odsek gospodje: Janez Zitterer, Janez Zor in Srečko Nolli. Gospod načelnik J. N. Horak sklene potem, zahvaljuje se družbenikom za njih vdeležbo 29. občno zborovanje. Pristaviti nam je še, da je znesek hranilnih vlog preteklo leto znašal 114.720 gld. 9 kr., znesek obresti pa 4546 gld. 86 kr. Sploh se mora

priznati, da to društvo pod skušenim vodstvom g. J. N. Horak-a deluje res uspešno in na veliko korist malega obrtništva.

(Uradniško društvo) imelo je včeraj dopoldne ob 10. uri svoj občni zbor „pri Maliči“. V ta namen zbralo se je lepo število udov 54, večinoma v Ljubljani bivaajočih. Videl si ondi zastopane vse stanove, ki si s svojim umom kruh služijo. Kmalopri 10. uri počastil je zbrane navzoče deželni šolski nadzornik g. Smolej, kot predsednik kranjskega oddelka z daljšim nagovorom o delavnosti prvega uradniškega društva avstrijske monarhije. Za tem se je sprejel in odobril sklep obračuna za leto 1884. Društvo je imelo članov 402 sledeče razdeljenih: 274 zavarovancev, 125 kapitalistov in 3, ki so bili le udje z mesečnimi doneski. Društvo se je za 39 udov pomnožilo. Zavarovanega kapitala svota znaša 378.016 gold. in se je memo lanskega leta pri 20 zavarovanih za 24.270 gold. pomnožila.

Veliko debato povzročila je tretja točka dnevnega reda, da bi se namreč pri zavarovanju premije znižale. Oglasil se je tu na besedo gosp. profesor Rajč in je jako dobro pojasnjeval in v nebarvani luči kazal, da glavno ravnateljstvo nima srca, da bi premije od obroka do obroka zniževalo na podlagi dobička, ki ga ravno v tej stroki izvrstno dela. Leto za letom gredo tisoči in tisoči na stran v reservo in superreservo, premije so pa še vedno tiste, kakor so bile iz prvega. Ker se je pa osredje uradniškega društva na Dunaji nadjalo, da bodejo uradniki na Kranjskem letos zopet zahtevali znižanje premij, kar se je do sedaj menda že štiri leta zaporedoma zgodilo, poslalo je semkaj lastnega zastopnika g. dr. Höniga, jako zgovornega in jezičnega moža, ki naj vse take razloge pobija in ako mogoče, tukajšnji lokalni oddelek do prepričanja pripravi, da osrednje ravnateljstvo samo želi premije znižati, ker nima nikakega drugega namena, kakor edino le uradnikom pomagati, toda sedaj ni še čas temu. Reservni zaklad ni še toliko velik, da bi društvo lahko reklo: „Saj smo brez skrbi, naj pride ktera ktera koli epidemija, vse bomo lahko izplačali, pa še ne bomo na suhem!“ Tak trenutek znal bi pa že tukaj biti v treh ali štirih letih in kakor hitro se bo tisto zgodilo, se bodo takoj premije znižale, ktere so pa že sedaj manjši, kakor ktere koli druge banke.

Na to so bile nadomestilne volitve nekterih udov, katerim je doba potekla, in so bili izvoljeni gg.: Habit, načelnik postaje na južni železnici v Ljubljani; Vončina, magistratni svetnik; Škofic, izplačnik pri c. kr. pokrajniškem izplačnem uradu, in Rajč, c. kr. profesor na veliki realki. Za namestnike so bili voljeni gg.: Lisec, ekspeditor južne železnice; Lenaršič, c. kr. glavni davkar v pok.; in Kreminger, c. kr. profesor velike realke.

Ker mislimo o tem za vsacega zasobnika prekoristnem društvu prav kmalo spregovoriti bolj natančno, naj za danes le toliko zadostuje.

(Čast našim domoljubkinjam!) Da se je za „Narodno šolo“ nabrala tako lepa svota; več nego 200 gold. gre poleg gospodov, ki so se s predavanjem žrtvovali, jako topla zahvala tudi gospema Murnikovi in Lahovi, ki se niste zbal trud za razprodajo vstopnic. Literarno-zabavni klub dal jima bo iz tega povoda pismeno priznanje.

(Tovarno za peči) gosp. Jeločnika je kupil tukajšnji tovarnar g. Drelse, posestnik nekdanje Gleyove, pozneje Samassove tovarne. Škoda, da se ni kak domačin pobrigal za Jeločnikovo tovarno, kar pa sicer ni čudno, kajti naši krezi imajo zadosti denarja — podvzetnega duha pa povsod manjka.

(Tovarna za lim) je bila res svojega imena vredna, kjer se je marsikdo vsedel in vse svoje perje ondi pustil. Saj je bila pa tudi v krivonosih rokah in le-ti so na take reči, kako se, postavim cipe na lep lov, izurjeni, da ne kmalo kdo tako. Denarja jim manjka le 100.000 gold.

(Debel vol) videti je v tukajšnji klavnici. Kupil ga je tukajšnji mesar g. Jernej Črne od posestnika Fr. Miklavčiča (Klemšina) od Sv. Križa pri Litiji za 300 gld. Debel vam je pa že tako, da ga je veselje videti. Peljali so ga danes v klavnico, kjer ga bode g. „Jernejka“ za velikonoč pobil. Star je pet let.

(Tekalec) letal je včeraj poludne okoli „Zvezde“. „Ta pa ta“, mislil si je marsikak šepce, milo ozirajoč se za bledim tujcem, ki je dolgo pot okoli „Zvezde“ dvajsetkrat v 38 minutah obtekel.

(Gosp. Trček), pred kratkim po vojaki ranjen, je včeraj popoldne ob 1. uri v bolnišnici umrl.

(Vojaški nabor) je bil menda letos po Gorinjskem, kjer so nekdanje same granatirje dobivali, tako piškav, da so med 2500 mladenč s težavo 150 dobili sposobnih za vojsko. Za vzrok takega telesnega pešanja pripoznala je naborna komisija presilno žganjarstvo. Lejte, kar smo vam dolgo časa dan na dan peli, se je sedaj vresničilo. Narasčaj smo dobili, ki še za vojake več ne bo!

(Po gorah) že grmičevje cvete. Sinoči kazal nam je g. Kadilnik v čitalnici belo in pa rudeče cvetje plemena „daphna“. Prvo, „daphna Blagajana“ vtrgal je na Šmarni Gori, drugo, „daphna misereum“ pa na Jeterbenku pri sv. Katarini.

Telegrami.

Pariz, 30. marca. Ministerski svet sklenil je, da se naj v Tonkin takoj odpošlje vojaška pomoč, doma bodo pa zahtevali za 200 milijonov kredita. Negrier pravi, da se prav nič ne boji, če bi morali Francozi tudi teči; da še le na dobro bi jim to bilo, ker bi se lahko na cesti Tamoj-Dongson prav do dobrega zavarovali. Živeža imajo v Dongsonu na ostajanje, v Chu ga je pa tudi za več časa nakopičenega. Mobilizovali bodo 4 batalijone prostovoljcev in pa 5000 mornarjev bodo tjakaj poslali. Negrier je postal divizijski general.

London, 30. marca. Vlada je dobila iz Petrograda sporočila, ki dajo jako veliko nade na mirno rešitev afganskega vprašanja. Odgovor je že na poti in menda tudi spravedljiv.

Zahvala.

Svitli knez Hugo Windischgrätz je blagovolil darovati 40 gld., ki naj se med najpotrebnejše Trnske duhovnjane razdeli, posebno v Paličji in v Klenku.

V imenu obdarovanih revežev izreka podpisani visokemu dobrotniku za velikodušni dar najtoplejšo zahvalo. — Bog povrni!

Duhovnja v Trnji,

28. marca 1885.

Ivan Lunder,
duhovnik.

Umrli so:

26. marca. Franc Šonta, krojačeva hči, 4 mes., Rimska cesta št. 9, oslovski kašel. — Jurij Lercher, bivši knjigotrdlec, 74 let, Valvazorjev trg št. 2, vnetica grla.

V bolnišnici:

25. marca. Mihael Šubert, sodar, 62 let, Catarr. bronch. chronicus. — Alojzij Podkrajšek, krojač, 55 let, Pneumonia.

26. marca. Magdalena Kobav, gostija, 52 let, Peritonitis.

V vojaški bolnišnici:

26. marca. Mihael Osolnik, narednik, 29 let, spridenje mozga.

Tuji.

27. in 28. marca.

Pri **Maliči**: pl. Salzer, c. k. uradnik, z Dunaja. — Dr. Mirosl. Hönig, z Dunaja. — Fuchs, trgovec, z Dunaja. — C. Anton, nadzornik, iz Gradea. — Richter, Buchenmayer, trg. pot., z Dunaja. — Sigmund Löbl, trgovec, iz Kaposvara. — Müller, trg. pot., iz Trsta. — Franc Miklitz, c. k. nadgojzdar, iz Radolice. — pl. Obereigner, nadgojzdar, iz Schneeberga.

Pri **Stonu**: Baron Tienen-Adlerflycht, z Dunaja. — Friedenhain, trgevec, z Dunaja. — Karl in Robert Siegel, Schollmayer, fabrikanti, iz Mähr. Schönberga. — Franc Schmidt, trg. pot., iz Oedensburga. — Hirsch, c. k. podpolkovnik, iz Trsta. — V. Lampe, trg. z lesom, iz Zagreba. — Ciscutti, zasebnik, iz Polja. — Anton Oswald, trgovec, z Dunaja. — Ferd. Hütter, trg. pot., z Dunaja. — Otokar Šack, lekarnar, iz Gradea. — Schreiner, pos. pivarne, iz Gradea. — Hamisch, pivovarniški ravnatelj, iz Gradea. — Hugo Fruhmman, trg. pot., iz Gradea.

Pri **Bavarskem dvoru**: Avgust Müller, stavb. vodnik, iz Gölitz. — Betti Wittek, zasebnica, iz Maribora. — Alojz Raunicher, trgovec, iz Trsta. — Avgust Dolence, klepar, iz Karlovca. — Vaelav Hauška, zasebnik, iz Tržiča.

Pri **Južnem kolodvoru**: Dhya, nadzornik, iz Beljaka. — Grašič, in Dolžan, iz Gorice. — Edvard Appei, agent, iz Celovca.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	81 „ 80 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 65 „
Akcije avstr.-ogorske banke	862 „ — „
Kreditne akcije	204 „ 50 „
London	124 „ 55 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 82 „
Francoski napoleond.	9 „ 83 „
Nemške marke	60 „ 85 „

1 (3)

Naznanilo.

V zalogi podpisane bukvarne so izšle nove „Smarnice“ za leto 1885 z naslovom:

AVE MARIJA!

Podučljivo razlaganje molitve „Češčen si Marija!“

Za Šmarnično opravilo spisal

JOŽEF KERČON,

duhoven ljubljanske škofije.

Z dovoljenjem visokočastitega kapitelvikarstva ljubljanske škofije.

XII, 338 str.

Te „Šmarnice“ se odlikujejo po posebno dobro odbrani tvarini in praktični izdeljavi. Že ime preč. gosp. pisatelja, vnetega pospeševatelja Marijine slave, je porok, da bo ta prelepa Marijina knjiga v srcih vernih Slovencev na novo poživila ljubezen in vdanost do prečiste Device in Matere Marije ter posebno dobro služila prelepi majnikovi pobožnosti.

Tvarina je tako-le razvrstena:

Materni dom — Marijina prva daritev — Mati, pozdravljena od Boga — Mati, pozdravljena od ljudi — Materno ime (2) — Materno srce (2) — Materna čast — Materna slava (2) — Materni dar (4) — Materna sreča (3) — Materna moč (3) — Materna bolečina (3) — Materni blagoslov (4) — Materna zvestoba (2) — Materna beseda za slovo — Pridejana je sv. maša, molitve po vsaki tihi maši, lavretanske litanije in sv. križev pot itd.

Cena letošnjim „Šmarnicam“ je taka-le:

Vezane v pol usnji — gl. 90 kr.
„ vse v usnji 1 „ — „
„ „ „ „ z zlato obrezo 1 „ 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor jih 12 skupno naroči, dobi ene za nameček.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Želodec

sme se pač gospodar in oskrbnik naših življenjskih moči imenovati, ker le z njegovo pomočjo se zavžita jedila v tečnost spreminjajo.

Želodec je neutrudljiv in priden delavec, kateri se nikoli ne spočije in vedno le edino za ohranjenje našega zdravlja skrbi.

Če pa ta nesebični pridni minister našega trupla le nekoli oboli, potem oslabijo takoj njegove moči, dobra njegova volja ne pomaga ničesar in ne more več svoje službe redno izvrševati in vsled tega trpimo le mi ljudje. Koliko nevarnih bolezni ima svoj vzrok v slabem želodcu!

Prva skrb vsacega človeka naj torej bode, da varuje ta dragoceni organ svojega trupla pred vsakim napadom! In kaj je boljše sredstvo zoper vsako želodčno bolezen kakor

Piccolijeva želodečna esenca!

To esenco izdeluje lekarnar Piccoli v Ljubljani „pri angelu“. Dobro in koristne lastnosti te esence so predobro znane, toraj ni treba daljšega opisovanja. V kratkem e toliko, da ta Piccoli-jeva esenca zmerom zoper vsako želodčno bolezen gotovo pomaga!

Gospodu Gabrielu Piccoli-ju,

lekarničarju v Ljubljani,

Z veseljem vam poročam, da sem cvet za želodec, kojega Vi izdelujete, rabil z najboljšim uspehom pri težkem prebavljanju in zoper zlato žilo.

Trst dne 28. novembra 1883.

Dr. D. Agostini, praktični zdravnik in kirurg.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju Piccoli-ju, ktereja sem velikokrat zapisoval bolnikom, je jako dobro sredstvo v slučajih zaprtja in zlate žile.

Provročuje hitro izpraznjenje brez bolečin in ne da bi dražil čreva.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. Cambon, zdravnik za ženske in oči.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju G. Piccoli-ju, je prav dobro sredstvo proti vsem boleznim v želodcu in trebuhu, ki imajo svoj izvir v pomanjšanju živnih moči, zaradi česar morem podpisani z najmirnejšo vestjo priporočati ta cvet.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. vitez pl. Garacuechi,
zdravnik Lloydove družbe.

Veliko let že zdravim s čistili različne bolezni, najboljše sredstvo pa je Vaš cvet za želodec, ki ima prednost, da povzročuje mnogo izpraznjenje, ne da bi dražil čreva.

Trst, dne 1. oktobra 1883.

Dr. Pardo, praktičen zdravnik.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska, toda ne razpošilja se manj kakor 12 steklenice, ki z zavojem in voznim plinom stanejo 1 gl. 36 kr. Pri večjih naročilih primeren odpust.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni **G. Piccoli-ja** „Pri Angelu“ v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.